

# ڈمینی پ منزل

هاشم صابر سرہنڈی





هاشم صابر سرهندي که يوازخ  
ته د کشمالو د گلونو خوشبويانې په  
خپلوغزلواو سندر و کښې د پېيلو  
هځې کوي نوبل اېخ ته د قام په  
شلېدلۍ ګربوان په وېړه هم دع -

د خپل زيرک احساس د تل نه که د شعرونو موتي لپي لپي راویاسي نود دي سره  
سره د نړې میدان کښې هم د خپل شعور او ادراک نیلخ زغلوي -

د خپر پېستونخوا د زور، تاریخي او ادب پاله کلى تاني په کوڅو کښې ئې خپوسي  
کړي دی - او د ژوند بلها سې بدې ورځې ئې پکښې تېږي کړي دی - په ادب او د ادب  
سره په خه نه خه ډول اړیکی لرونکو بې کچه مئین ده، د شعروادب د لاري لاروی  
ئې قول خوبن دی -

د دؤو شعری تولکو "د کشمالو ګلونه" او "شلېدلۍ ګربوان" نه وروستودا اوس د  
افسانو مجتمعه د "مینې منزل" په نامه د پېستو ادب جولي ته دالي کوي - طمع لرم چې  
د پېستو ادب مينه وال به ورته په درنه سترګه و ګورى او د خوندونو اخستو سره سره به د  
ښاغلي ليکوال د زړه او زه په پرانستو غورونو واوري -

په چېړه مينه

نقیب احمد جان

کبل سوات

نېټه: ۷ جولائی ۲۰۱۴ء

پېغه = 150/



بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

# لئے پچنڈیِ منزل

محمد ہاشم جان صابر سرہندی

جان کتاب کو روکل سو ات

نقیب احمد جان اینڈر اور ز حاجی اقبال پلازہ کل سوات فون: +92 345 951 6961

e-mail: naqlbahmed@hotmail.com , naqlbahmadjan@yahoo.com

## ټپول چې د ټپونه خپلندې دی

د کتاب نوم : د مینې منزل  
لیکوال : هاشم صابر سرهندي  
رابطه : 03425005428

کمپوزنگ : سعید احمد انجمن  
پرور / املا : اتل افغان سوات  
ترتیب او سمونه : اتل افغان سوات  
دیزاین / چاپ چاری : بقیب احمد جان  
اهتمام : محبوب عالم او محبوب اعظم

شمبر : پنځه سوه  
چاپ نېټه : جولائی 2014  
بیعه : 150 روپی

ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଥିଲା ଏହାରେ କିମ୍ବା ଏହାରେ କିମ୍ବା

|    |                  |                       |
|----|------------------|-----------------------|
| 06 | رحیم شاہ رحیم    | هاشم صابر سرہندي :    |
| 07 | زرنوش شهاب       | پښتو ادب او هاشم صابر |
| 11 | اتل افعان        | هاشم باچا             |
| 17 | شمس الرحمن شمس   | هاشم صابر سرہندي :    |
| 21 | هاشم صابر سرہندي | خپلې خبرې             |
| 23 |                  | تانگي والا            |
| 34 |                  | شاعر                  |
| 41 |                  | د حلالو ګته           |
| 49 |                  | لپونے                 |
| 60 |                  | د ميني منزل           |
| 72 |                  | معاوشه                |
| 78 |                  | د ميني قرباني         |



## ٿئو ٿئو ٿئو ٿئو ٿئو ٿئو ڦون

- د زپتون بانو په نوم : چي د پنستو افساني لويءه نامه ده .
- د اروابناد ڈاڪٽير محمد اعظم اعظم په نوم : چي په پنستو افساني باندي ئي لئئے علمي او تحقيقى کار کرئے دے .
- د صلاح الدین ايوبی په نوم : چي د انگريزانو فوئونو ته په ورمبي حل مخامخ شو او هغوي ته د ماتي ورکولو په تتبجه کبني لس کم سل کاله وروستو د مسلمانانو ورمبي قبله بيت المقدس ، د مسلمانانو په قبضه کبني راغر .

هاشم صابر سرهندی



## هاشم صابر سرهندي

د هاشم صابر خپل پوره نوم پير  
محمد هاشم جان سرهندي ده په ادبی  
دنیا کښې په هاشم صابر سرهندي مشهور  
ده د دوئ کورنۍ په اصل کښې د  
هندوستان د مشهور مقام سرهندي سره

## تعلق لري. سرهندي د مجدد الف ثانى په اولاد کښي دے

سرهندی صبب د لور قامت او  
دولی شخصیت یوسپ بخلی شاعر دے.  
دوئ د نهم جماعت د طالب علمی په ورخو  
کښی شاعری اختیار کړی ده چې لاتراوشه  
پورې د پښتو سره خپل دغه پت پالی. د  
کشمالو په ګلونوبې کچه ډېر مئین دے.  
په کلام کښې ئې د کشمالو د ګلونو تذکري  
ډېر په خوند رنگ کړي دي.

وازني خوکي، (ادبي تذكرة)

اروابناد رحيم شاه رحيم

دسمبر 1986ع



## پښتو ادب او هاشم صابر سرهندی

د ملاکند د ادب خه بحث یا خبره چې کېږي. نو دغه  
بحث به د هاشم صابر سرهندی د نوم نه بغیر نیمگړے  
وی. ځکه چې یوازي د ملاکند نه بلکې د پښتونخوا  
په سیمه په ادبی حواله د نومورې خدمات بسکاره او  
څرګند دی. او هیڅ خوک ترې هم انکار نه شی کؤلې.

دا ځکه چې یو اړخ ته د پښتو ادب دا شاه سوار غزل ،  
 قطعه، نظم او په زړه پورې سندري لیکي. نوبل اړخ  
 ته په تشری اصنافو لکه مضمون مقاله، تکل او افسانه  
 هم مت باندي لري. د ملاکنه په سيمه او ادبی  
 سرګرمو، جرګو، مرکو، غونډو او مشاعر و روح روان  
 پاتې شوئے ده. بي پناه مالی او روحانی قرباني او  
 منلهې ترړې ئې د ژوندي ادب ثبوت دی. د ژوند په  
 کړکې چنو حالاتو کښې ئې هم د ادب ډیوه بله ساتلي  
 ده. خپل کوشش ته ئې ټول عمر دوام ورکړئ ده. نن  
 هم ژوندے ده. پرون هم ژوندے وو او سبا به هم  
 ژوندے وی ځکه چې ژوندی او د اولس د زړونو  
 ترجمان شاعران ټول عمر حیات وی.  
 د زمانې کړکې چن حالات او زیون حالی د دوئ په ارادو  
 کښې هیڅ فرق نئه شی راوستی. لکه چې رحمان بابا  
 وائی:

لکه ونه مستقیم په خپل مقام یم  
که خزان را باندی راشی که بهار

هاشم با چا یوازی دانه چې ڈپر نشري او شعری لیکونه  
ئې کړي دی. بلکې چاپ کړي ئې هم دی او تردې دمه  
ئې خپل زیار جاري ساتلے دے.

او س به را شود هاشم با چا د افسانو او نشري  
لیکونو دې هڅې ته چې ستاسو د وړاندې ده. د ادب  
پوهان وائی چې پښتو ادب ته افسانه په کال ۱۹۱۷  
کښې راغلی ده. چې لاصدیه ئې هم نه ده پوره..... د  
دغې نه را په دې خوا پښتو کښې ڈپرې افسانې لیکلے  
شوی دی. او یو شمېر کسانو په دې صنف کښې خپل  
زیار جاري ساتلے دے. د افسانو بنې بنې کتابونه  
مېدان ته راغلی دی. چې په کښې تحریری علامتی،  
او نیم علامتی افسانې شاملې دی. په تحریری افسانه  
کښې تو س او مجرد خیال وړاندې کوئلے شی. په  
علامتی افسانو کښې د ماضی حوالې او مثالونه په

کار راوستے شی. د هاشم صابر د افسانو نه  
 لوستونکی دا ټول خوندونه اخسته شی.  
 د دوئ د افسانو پلاپونه زړه رابنکونکی، عام  
 فهم، ساده دی او هیڅ پیچدګی نئه لری. کردارونه ئې  
 هم موزون دی. قاری د ځان سره بیائی او هم دغه د بسو  
 افسانو خصوصیات دی. افسانه معاوضه، شاعر، د  
 حلالو ګتیه، او تانګی والا زموږ د ماحول عکاسی هم  
 کوي او تنقیدی شعور پکښې څلنده دی. افسانه د  
 مینی منزل هم د ډیره پنه افسانه ده غرض دا چې دا  
 ټولې افسانې ځانګړې مقصد لری. د ژوند په هر ډګر  
 زموږ لار بنودنه کوي.  
 افسانه معاوضه موږ ته د شاعر زبون حالی خو  
 ورسره د هغه لوره حوصله هم په ګوته کوي. خوبیا هم  
 د قلم خاوند کله خپل مات لاس ته ګوری، کله پنځه  
 خلوپښت روپو ته او وائی چې د کوتې چت پریږد ډچې  
 خاخی .....  
 په دې افسانو کښې موږ ته د سبق سره سره  
 مینه، خلوص او د همدردی جذبات او احساسات هم

په نظر راخی . چې ورنه د بساغلی لیکوال د مشاهدې  
 او په ژوند د مثبت تنقید عناصر خرگندوی . په هره  
 افسانه کښې مجرد خیال دے . موږ به دا اووايو چې  
 بساغلی لیکوال د ژوند د اوچتو اخلاقی اقدارو  
 عکاسی کړي ده . او په دې مقصد کښې کامیاب  
 شوئه هم دے .

د افسانه او که غزل د صابر  
 بس یوه مینه ده منزل د صابر  
 وايم چې قام ئې هیروlique نه شی  
 دا په پښتو زبه لیکل د صابر

زرنوش شهاب  
 تابه ملاکنډ  
 ۲۰۱۴ مئی ۲۸



باچا جي پير محمد هاشم جان صابر سرهندي صېب د  
مي، د مياشتې په پنځمه نېټه کال ۱۹۴۷ع کښې په  
تانيه تحصيل بت خيله ملاکنه ايجنسۍ کښې د  
محترم شپږين بادشاہ (دادا جي) کره سترګې غرولي  
دي. د بسکلې بنائسته رنګ جوشي او د نګې لوړي  
خوانې خاوند صابر سرهندي صېب شاعر، اديب او

بنه افسانه نگار تعلیم یافته سړے دے په محکمه  
 څنګلات کښې نوکر پاتې دے .  
 صابر سرهندی صېب د ډپرو بسو اخلاقو او  
 ٻېکو صفاتو مالک دے . ډپر مېلمه پال او د یارانو  
 یاردے هر خو که په بسار کښې اوسي او د لويو  
 افسرانو په څنګ کښې ئې وخت تېر کړے دے خود  
 لور قامته صابر په سینه کښې یو دردناک او مینه ناک  
 زړه درزېږي هغه په هر انسان مئین دے . د هر چا درد  
 محسوسوی غربان ئې خوبی د هغوي په درد او  
 غم خفه کېږي څان پوري ئې نيسی او مرسته ئې هم  
 کوي . خپل هر مېلمه ته لکه د ګلیووالو خلقو لوږۍ  
 پا خیرې او قدروی ئې . او بیا په یاری دوستی کښې  
 خو دومره رینستونې او ګلک دے چې یو واري ئې  
 طبیعت درسره اول ګېدو نوبیا د هاشم باچا د عمر  
 ملګرے ئې . صابر سرهندی صېب د ډپر پخواراسي  
 شاعري کوي او نثر هم ليکي . شاعري ئې ټوله د مينې  
 نه ډکه ده که یو خوا د خپل محبوب د مينې د راز و  
 نياز قيصې په غزل کښې رانغارې نو بل خوا دي سره

سره د کمزورو بي وسو او غريبانو خلقو د ژوند  
 ستونزې او نور معاشى معاشرتى حالات د نظم په  
 بنائسته شعرونو کښې سمبالوی. باچاجي د کشمالو  
 په ګلونو بي کچه د پرمئين د ے په ټوله شاعري کښې  
 ئې د کشمالو د ګلونو څائي په څائي په د پرنېکلى  
 رنګ ذکر موجود د ے لکه:

تول محفل چغه کړه صابر راغللو  
 چې خوشوئی د کشمالو خوره شوه

او د کشمالو سره ئې د ډېربې مینې د دې نه غتې بل خه  
 ثبوت کېدے شى چې د خپل وړمې کتاب شعری  
 تولګې نوم ئې هم د کشمالو ګلونه اينسود ے د ے چې  
 په کال ۲۰۰۱ع کښې چاپ ڈے. هاشم باچا په خپلو  
 ادبی یارانو او دوستانو د پرمئين د ے باچا وائی چې  
 زما د څوانې په ورخو به زما مېلمستون د شاعرانو  
 اديبانو نه ډک وو بس ادبی ګپونه بحثونه او مشاعري  
 به کېدې. د ډېرو بنسو شاعرانو ملګرو چې نن د تانيې

کلی په ادبی پېژندګلو کښې لوئې نومونه دی هم د دغه  
 خلقو سره د هاشم باچا بې تکلفه ناسته ولاره شوی ده.  
 د هاشم باچا د دویمې شعری تولگې نوم  
 ((شلېدلې گریوان)) دے چې هغه په کال ۲۰۱۰  
 کښې چاپ دے په شلېدلې گریوان کښې هم ئائې په  
 ئائې د کشمالود گلونو یادؤنې شوی ده. نشر لیکل او  
 بیا بنائسته تخلیق کول ڈېر زیار او کړاؤ لوئې علمی  
 توان او ادبی تجربې غواړی بیا په تېرہ افسانه لیکل  
 ډیر ګران او ستړۍ کار ځکه دے چې په پښتو ادب  
 کښې د شمار خو کتابونه د افسانو چاپ دی په پښتو  
 لیکوالو کښې د افسانه نګارو شمېر په ګوتو شمېرلې  
 ټېږي. بیا پښتو ته خو افسانه په کتابی ډول د شلمې  
 پېړی د نیمايې نه راغلی ده.

نو په دې اساس وايم چې هاشم باچا په افسانه  
 لیکلولاس پوري کړئ دے خو افسانې ئې ڈېر پخوا  
 د پښتو په مشهورو رسالو لکه اباسین او کاروان  
 کښې چاپ هم دی ڈېرې ترې ورکې دې هیڅ ریکارډ  
 ئې ورسه نئه دے پاتې دا په شمار خو افسانې ئې ڈېر

په منتونو او خوارو پیدا کړي. خوئې د یادونو په زور  
په دویم وار کوشش وکړو. وئې لیکلې خود هغې خو  
بیا هغه تخلیقی خوند او ژورتیا نئه وی کنه، خوشکر  
دے بیا هم باچاجی دا دې بختور دے څلې خو  
افسانې په کتابی ډول سمبالوی چې نئه هیرې شی او نئه  
ورکې.

زءه په کوتلي ډول د افسانې په جوړښت کړه وړه  
ډول سینګار او نورو اجزاء د معنوی خبرو نه عاجزيم  
خو بس دومره بنله پوهېږم چې افسانه یوه لندې قيصه  
وی هغه د چا خبره د جرنيلې سړک په رنګ چې نئه نئي د  
شروع سر معلوم دئے او نئه د ختمې دو.

باچا په څلوا فسانو کښې کوشش کړئ دے  
چې د څلې تولني عکس پکښې وڅلوي د دې ويأرونه  
او افتخارات هم په ډاګه کړي او نېمگړ تیاوې ئې  
هم..... هر خو که ژبه ئې دېرہ سوچه کليواله او خوند  
ناکه نئه ده ولې چې د بسارد خلقو په ژبه او ژوند د نورو  
ژبو اثرات ډېر وی خوبیا هم لوستونکی له خوند  
ورکوی او یو خاص معنوی مقصد ته ئې رسوی چې

زما د ټولني روپ او څلاند مخ کوم ده او توري ناوه  
 څهري کومې دی .....  
 لويه خدائ پاک دي باچاله ډېر ژوند ورکړي  
 چې د پښتو د ناوي د بنائیست دا کالۍ ډېرتیار کړي.



## HASHIM SABIR SARHINDI

صابرہ خوک پری را ختلئے نہ شی  
د ملاکنڈہ ہسکو گرونو پہ سر

Sabir! No one can capture the highest mountains of Malakand from us.

Pir Mohammad Hashim Jan Sarhindi known as Hashim Sabir Sarhindi comes from a family which had migrated from Sarhind, India. His ancestors had come to Pakistan after partition and settled in Thana village of Malakand Agency. Hashim Sabir was born in the same village in the house of Pir Sherin Badshah Jan Sarhindi on May 5, 1947. His family tree shows his descent from Hazrat Mujaddad Alif Sani, (RA). He is F.A and is working in the Forest Department since 1969.

Hashim Sabir Sarhindi is a poet renowned in the entire Pukhtoonkhwa, but his work is putrefying

because he has no amount to get it published in book form. The author was shown many worn out notebooks, many of them decades old, containing his poetry and short stories. In two of these notebooks he has collected some of his selected Ghazals, Sonnets, Plots and Short Stories and look towards them in the hope that they may be published. But after many years his hope is still merely hope and no well-wisher of the language has dared to help him print what he has named (Da Kashmalu Gulooma) and Shaer.

Sabir Sahib started poetry in 1972 when he was a student of 9<sup>th</sup> class. He possessed qualities of a good poet and when he met a society of co-operative colleagues. His capacities blossomed. His work can be placed among that of prominent poets of Malakand and Pukhtoonkhwa. In his verses he presents love, charm, velour, hope, despair and traditional values of all.

He believes in constant effort and says that one has to offer sacrifice for achieving one's objective. He writes.

پتنگ په شمع خانستی کری آخر  
د سرو لمبود خپلیدو په طمع

The moth finally sets itself on fire in the blaze of the candle.

It does such in a hope to adopt the hot flames.

Sometimes Sabir Sarhindi is very confused and exhausted by being poor and in utter despair. He says:

د هر چا په لاس کښې لعل د بدخشان وی  
د صابر په لاس چې راشی نوايرې شی

Everything becomes a diamond of Badakhshan (Afghanistan) in others possession but when Sabir gets hold of it, it turns into ashes.

May be Sabir has faced hardships while trying to survive. It is a fact that in the modern society of ours one has to go through many tribulations and disappointments if one possesses no money in hand or has no influential approach.

Despite leading a hard life most of Sabir's poetry has grand colour of beauty. He likes beauty from the core of his heart. He always remembers his beloved for being most beautiful. To him the beauty of springs and roses is worthless before his beloved. He says:

د بهار وړمې قربان شه ستا د زلفود وړمو نه  
د چمن ګلان لوگې شه ستا د بسکلو اتکونه

O my beloved, the fragrance of your ringlets is far better than that of springs and the beauty of roses has no worth before your lovely cheeks.

He is against hypocrisy in love and says:

هغه انسان ته مئين خنگه او وايم  
چې محبت کړي دریاد پاره

I am not ready to accept those in the category of human being who make love only to cheat.

In spite of sacrificing everything. Sabir is greatly disturbed by the faithlessness of the beloved and blames himself for that.

زء سرهندی جور په غلطه يم  
چې د پی مخونه وفا غواړم

I Sarhindi do wrong to expect faithfulness from the beautiful ones.

**Pukhto.Net**

( The Poets of Malakand: by: Shamsur Rehman Shams; )



زما د کتاب شلیدلی ګرٻوان په مخ کته کښي  
پروفېسر ډاکټر علی خبل دریاب صېب ووې چې که  
هاشم صابر د شعری مجموعې په ځائے افسانوی  
تولگه چاپ کړئ وئے نو ډپره به بنه وه ..... ولې چې  
دوئ ډېرې بنسې افساني ليکلی او په مختلفو رسالو  
کښي ئې وخت په وخت چاپ کړي هم دی ....

ما زړه ته خبره وغورزو له او د افسانو چاپولو  
 اراده مې وترله بیا د خوب او ګران نقیب احمد جان  
 صېب او اتل افغان په بیا بیا وپنا باندې ما یوه یوه  
 رساله وکته او افسانې مې راتولي کړي په دغې لټون  
 کښې راسره زرنوش شهاب هم مرسته کړي ده.

زءَ دومره لوئې افسانه نگار نئه یم زما افسانې  
 چې هر خه دی او هر خنګ دی خوزما د زړه آواز دے  
 ما اولس ته وړاندې کړئ دے زءَ د اروښاد رحیم شاه  
 رحیم ، شمس الرحمن شمس صېب ، زرنوش شهاب  
 صېب ، نقیب احمد جان صېب او کشر اتل افغانی هم  
 ډېره شکريه ادا کوم چې زما په افسانو باندې ئې خپل  
 اظهار خیال کړئ دے

هاشم صابر سرهندي

## تانگي والا

توري تشه تانگه په رود روانه کړي  
 وه - سخته ګرمى وه سوچ ئې اوکړو چې  
 دغه د رود په غاره چې د نيم کومه ونه ده ،  
 سپوری ته به ئې لږه ډډه واچوم او اسپې له  
 به هم او به خوراک ورکړم .....  
 دے یو فرانګ تلے نئه وو چې د رود  
 په غاره یو موټر ولاړ وو چې ورسره یو سړے  
 او یوه بنکلې جينتی هم ولاړ وو توري چې د  
 موټر خواته تانگه نزدي کړه او په خوائې  
 وراغه نو هغه د موټر خواته ولاړ سړۍ پري  
 او از اوکړو تانگي واله!! چرته خې توري  
 ورته او وي تانگه چلوم چې خوک مې چرته  
 بیائی هلتہ خم - هغه سړۍ ورته او وي چې  
 مونږ ته اچانک موټر خراب شو ډېره سخته  
 ګرمى ده ډرائيور ګورې چې کله مستري

راولی موبلر دی مخامن بندگلو ته ورسوہ  
 تورے خوشحاله شو چې څه کار او شو هغه  
 سړی ورته او وړ په دی موټر کښې څه لږ  
 سامان ده هغه تري راویاسه په تانګه  
 کښې ئې کېږده. ده زرزر د موټر نه سامان  
 بهر کړو او په تانګه کښې ئې کېښودو.  
 تورے تانګې ته او ختلوا او هغه سړے هم  
 ورسره په مخکښې سیت کښې کېښناستو  
 جينۍ وروستو په سیت کښې کېښناسته  
 تورے یونسلے څوان وونوی نوی څوانی  
 پري راغلی وه جينۍ په مخه توری ته کتل  
 په زړه کښې ئې وئيل چې داسې بنسکلے  
 څوان تانګه چلوی که چرته ده سبق وئيلے  
 وئے نو خومره به بنه وه جينۍ دا سوچ کولو  
 چې توری اسپې له چابک ورکړو اولکه  
 د غل وئې په شا او کتل. د جينۍ زړه  
 رابنکونکو سترګو تورے په زړه او ويشتو.  
 او په بیا بیا کتلو ئې مجبور کړو خو هلته

تانگه چلول هم پکار وو تورى بىا اسپى لە  
 چابك ورکرو او يوسور اسوپلە ئىپى  
 او كرو ھە سەرە خە ورکوتىئە وو چىپە خە  
 نەپوهې دود تورى نە ئىپى تپوس او كرو چىپى  
 دا تانگه دى خپلە دە؟ او د خومره وخت نە  
 دا تانگه چلوپى؟ تورى ورتە او وى صېب  
 او، تانگه مىپى خپلە دە دا تانگه بە زماپلار  
 چلولە خوپلار مىپى ناجورە شو او س ئىزە  
 چلوم گىپى مخكتىپى بە ما تېكىسى چلۇو ...  
 ھە سەرى ترىپى زى خبرە و اخستە گنىپى  
 تە ڈرائىور ھم ئىپى ... هو صېب ڈرائىور يم  
 ولې خە او كرم مجبورى دە

دوى دا خېرى كولىپىپە دى  
 كېنىپى د ھە سەرى بىنگلە راغلە او تورى تە  
 ئىپى او وىپى چىپى دغە مخامخ بىنگلىپى تە تانگه  
 او رسوه تورى بى ارخ تە واڭىپى سمىپى كېپى  
 او د بىنگلىپى ارخ تە روان شو سەرى ورتە او وىپى  
 دغىپى دوييم نمبر بىنگلىپى تە تانگه او رسوه

توري هغه تانگه او دروله کوز شو سړے او  
جيني هم کوز شول.

توري اووي صېب د اسامان را کوز  
کرم هغه ورته اووي، هو..... سامان ئې  
کوز کړو او د تنه ئې کړو. خو توري په  
سامان را کوز لووا وړو کښې هم غلې  
غوندي هغې جيني ته کتل ولې جيني هم د  
توري نه ستړ ګې نه ويستلي.

چې تهول سامان ئې د تنه کړو توري  
اووي صېب سامان مې د تنه کړو تاسو  
اوګورئ چې خې پاتې خونه دی صېب توري  
له شاباشې ورکړو او ورته ئې اووي خومره  
کرايه دې کېږي توري ورته اووي چې  
مناسب کرايه را کړه هغه سړۍ ورته د پنځو  
سو وروپو نوت ورکړو توري ورته اووي  
صېب د اروپۍ خو ډېرې دی زما دومره  
کرايه نه کېږي.

هغه ورته اووي ته محتنى خوانئې  
 دا په تا ورکي نئه دى جينى ورته هم اووي  
 کيرده روپى دا دومره ڏپري نئه دى.

هغي سري ورته اووئيل خوانه چې  
 ڪله دي د روپو ضرورت پېبن شونوماله  
 رائه زئبه درسره امداد کوم توري د صېب  
 شکريه ادا کړه او تانګه ئې رود ته اوویسته

توره د خوشحالی نه په جاموکې  
 نه خائي د وولي چې لې کار باندي پنځه سوه  
 روپى دا خود توري د دوو دريو ورخو  
 مزدوری وه توري چې مابسام کورته لازو  
 نود خان سره ئې د پلار د پاره دوائی او نوره  
 د کورسودا اخستي وه چې تانګه ئې د کور  
 خوا ته اورسوله اسپه ئې پرانسته او په خپل  
 خائئ ئې او ترله ...

توري د کور په دروازه د ورنتو تو  
 سره د ڏپري خوشحالی نه د دروازي نه مور

ته اووچى نن مى بىنه مزدورى كېرى ده باباله  
 مى دوائى هم اخستى ده او د كورنوره  
 سودا هم ..... او همممم... دا دوائى واخله  
 او باقى پېسى.....

مورچى پېسو ته اوكتل نو حېرانه  
 شوه چى دا دومره پېسى ..... د تورى نه  
 ئى تپوس او كرو كە چرى دا پېسى تاپه  
 رىبنتيا گتلى وى خوتىك ده او كە نئە چرى  
 د چانه پە تانگە كېنى غور چىدىلى وى او تا  
 پە خپله پتى كېرى وى نوبىنە خبرە نئە ده.

تورى وي داراباندى يىوبىنە سەرەت  
 مەربانە شۇمە وود پنخۇ سورپۇ پەخائىر  
 ئى پنخە سود روپى راكېرى ستازۆئە داسى  
 نئە دە چى پردە حق اووهى كە چرى ما دا  
 كار كولى نو پە تىكىسى بە مى دومره گتلى  
 وي چى او س به د خېل تىكىسى موپىر خاوند

ووم

مورئي خوشحاله شوه او په سرئي  
 ورله لاس رابنکلو .... بچيھه ! حالله مزدوری  
 کښي برکت وي د حرامونه خان ساته.  
 ورخې شپې تېريدي د توري پلاره پر  
 ناجوره شو داکټرانو ورته مشوره ورکړه چې  
 د مه د بشار په لوئه هسپطال کښي داخل کړه  
 د توري سره دومره پېسې چرته وي چې پلار  
 ئې په لوئه هسپطال کښي داخل کړے وئے  
 د مور په اجازت ئې تانګه هم خرڅه کړه خو  
 پېسې بیا هم نه برابرېدي مور ته ئې اووې  
 چې هغه صېب پېسې خم هغه راته وئيلۍ وو  
 که چري د پېسو ضرورت درته پېښ شونو  
 زه درسه امداد کوم خم چې د هغې صېب  
 سره خبره اوکرم .....  
 توره د صېب سره مېلاو شو او

توله خبره ئې ورته اوکړه هغه صېب ورته  
 پنځه لس زره روپې ورکړې چې د پلار علاج  
 دي پري اوکړه او تانګه دي هسې هم خرڅه

کړی ده ... د پلار د علاج نه وروسته دلته  
زماسره به موټر چلوی او بنه تنخواه به  
در کوم.

توري خوشحاله روان شو په تلو  
تلوكښي ئي لړه دوائی پلار له واخته چې  
د کور په دروازه ورنتوونو مورئي په دواړه  
لاسه مخ اووه تو روی مورته اووي چې بابا  
له مې دارو راوري دی .....  
مور ورتنه په سلګو سلګو کښي

اووي چې باتنه د دارو ضرورت پاتې نه  
شو....

توري چې پلارتنه په غور اوکتل چې  
مر شو دے ... یوسوپ اسویلې ئې اوکړو  
او د سترګونه ئې غټې غټې اوښکې روانې  
شوي

د غم شپې ورځې چې تېري شوي نو  
توري د مور سره مشوره اوکړه چې قرض  
راباندي ډېردے که دې خوبنې وې چې

د هغېي صېب سره نوکر شم ولې چې هغه ما  
 ته وئيلى وو که ضرورت شو نوزما سره به  
 موټير چلوې څم چې د هغه سره نوکر شم  
 توره د هغېي صېب سره نوکر شو  
 سحر به ئې جينى کالج ته وړه او مازیگر به  
 ئې راوه او کله کله به ئې د هغه صېب په  
 حکم موټير د سمندر غاري ته رسوو. یو غتې  
 صندوق به ئې یوسپې ته حواله کوو. واپس  
 به راتلوا خوا پاپس راتلوا کښې به شک  
 واخستو چې اخرا خا لوبه د خود صېب  
 نه ئې تپوس نه شو کولې  
 یوه ورخ هغه صېب اووې چې په  
 موټير کښې سامان ده دابه د توري  
 غونهه ای لمن ته اورسوی خولې احتیاط به  
 کوي چې نن سبالې خطره ده .....  
 توري ورتنه اووې ولې صېب زما سره  
 د چاخه کار ده. صېب ورتنه اووې !! چې  
 په موټير کښې دنه صندوق ده په هغېي

کښې هېروين پراته دی خکه درته وايم چې  
احتیاط کوه توری ورته اووې چې دا کارزه  
نئه شم کولي .....

هغه صېب ورته اووې چې دا کارتا  
مخکښې خو خو خله کړے دے اوس خنګه  
انکار کوي.

د هغه صېب لور بره په کمره کښې د  
پلار او توری خبرې اور بدې . ضمير ملامته  
کړه او زرئې پولیس ته فون او کړو . او لړه  
شیبه پس د بنګلې چار چاپره پولیس ولار  
وو.

صېب به لایه توری ڈز کولو خود ڈز  
نه مخکښې ڈز او شواود صېب د لاس نه  
تماچه او غور خېده او پولیس گرفتار کړو .

جینى هم لاندې راکوزه شوه او يو  
پولیس افسر ته ئې توله خبره په ډاګه کړه .  
پولیس توری او جینى له شاباسې ور کړو .  
او د توری په او ګه ئې لاس کېښودو او وئې

وئيل : چې ستا غوندي ايماندار خوانان  
 چې په دې ملک کښې وي نود ملک وران  
 کاري به تول خپل انجام ته رسی . بیائې  
 جينى ته اووي ، ستا پلار خپل انجام ته  
 ورسپدو اوس به ته خه کوي ؟

جينى اووي : صېب ! د پلار د سر د  
 سیوری نه وروستو به تورې زما د سر  
 سیورې وي . او د توری لاس ئې په لاس  
 کښې واخستو او پلار ته ئې په تلو تلو کښې  
 اووي : چې خه کري هغه به ربی ...

## شاعر

بچيھ نن ستا پنځويشت کاله پوره شول که  
 دی خوبنې وی چې موښد خپل زړه دا ارمان  
 پوره کړو... موردي هم هغه ورڅ ويبل چې  
 سلمان له واده پکار دے ولې چې په ژوند  
 خه یقين د مې چې په زموښ په ژوندانه ستا  
 سره ډولي په دې غولی رات توخي نو خومره  
 خوند به او کړي

بابا زه ستا د ارمانونو قاتلنئه  
 جورې بم چې خنګه ستاسو خوبنې وی هغه  
 شان او کړي .....

زما د خپل بچى نه هم دا توقع وه  
 بنه ده نو مور به دې سباله د چاچى کره لاره  
 شى چې د واده خبره ورسره پخه کړي او  
 نېټه ورسره او تاکي . ګل بانو هسې هم ستا

د ورکوتولی نه ستا په نوم منلی ده خبره د  
نېتني ۵۵.

بله ورخ د سلمان مورد ګل بانو  
کورته لاره د ستری مهشی خوار مهشی نه  
وروستو تری د ګل بانو پلار تپوس او کرو  
وايہ کنه ورندار خنگه دي لار خطا کړه؟؟

هغې ورته په خبرو خبرو کښې اووې  
چې ګل بانو د خېره پېغله ده او سلمان هم  
څوان شوئے د مر ... که ستاسو خوبنۍ ووي  
چې موږ د خپل زړه د اړمان پوره کړو او د  
ګل بانو سره ډولنې په خپل غولی تباسونو  
ارمان به موپوره شی.

زه خپله لور ستازوی له نه  
ورکوم ... ولی چې هغه په دې معاشره  
کښې هیڅ مقام بیانه موندو ..... هغه خو  
بس لسم پاس او یو شاعردې نه ئې خه  
تعلیم او کرو او نه چرته افسر شو ..... زه د  
خپله لاسه لور ډېران ته نه شم غور خوله

ولي چې ګل بانو بنه تعلیم یافتله ده .. زه د  
تعلیم یافتله لور ژوند نه شم تباہ کولع. زه به  
ګل بانو د اسې خائې ورکوم چې زموږ او د  
ګل بانو په معیار پوره وي

وروره د اته خه وائي ګل بانو خود  
سلمان په نوم د ورکوتا والي نه ناسته  
ده ..... ته او س انکار خنگه کوي.

ورندار هغه د پخوانۍ زمانې خبرې  
وي خلق سپورډمي ته او ختو او ته لا  
هغه شان په زړه زانګو کښې زانګې  
..

د سلمان چاچې خاوند ته  
اووي ياسې ره د اته خه کوي؟؟ دا  
خلق به خه وائي اخر د پښتنو په ملک  
کښې او سپرو. دا خود پښتو خبره  
.. ۵۵

بنځې چپ شه زه خپله لور بې  
تعلیمه انسان له خنگه ورکرم چې د

خه کار نئه دے دغه لسم پاس او بې  
 روزگاره گرخى.. شاعرى کوي نور  
 بس الله الله خېر صلا ده. زئه به خپله  
 لوري ولوئر افسر له ورکوم چې  
 مستقبل ئې رو بنانه وي.  
 بنخېي ورتە او وي داد هر چا  
 خپل قسمت وي د هر چا بارخه جدا  
 وي. انکار مه کوهد گل بانو پلار په  
 بنخې سترگې را او ویستې چې غلى  
 شە. پەدې خبرە تەنئە پوهىري د پېستو  
 دا متل چا هسى نئه دے وئيلە چې د  
 بنخۇپوزى نئه وي نوغول به ئې  
 خورل تەھم د خپلې لورا تلۇنكى  
 ژوند تەنئە گوري.  
 چې كله د سلمان مورد كورپە  
 دروازه ورنوتە خاوند ترى تېس او كرو  
 وا يە كە نېتىھ دې ورسره او تاكلە ؟؟؟

د خواب په ئائے د هغې د سترګونه  
 غته‌پی اوښکې را روانې شوې او په  
 ژړغونې او ازئې ورته او ووې ستا ورورد  
 واده ورکولونه انکار او کرو هغه وائی چې  
 زه خپله لور سلمان له نه ورکوم ولې چې  
 هغه په دې معاشره کښې هیڅ مقام بیانه  
 موندو.. نه چرته افسر شو او نه ئې نور خه  
 لاس پنسه او خوزول هغه خوبس یو شاعر  
 د ...

د سلمان پلارد د پره قهره تاؤ راتاؤ  
 شو زه ورخم چې د مرخنگه ګل بانو سلمان  
 له نه ورکوی اخرا پښتو هم خه شرے دے  
 بنځۍ ورته او ووې په قلاره کېښنه دا د منډې  
 خبره نه ده.. دې خبرې له به وخت ته ګورو د  
 جنګ جګرو نه خه نه جو پېږي نور خلق په  
 خان پوري نه شو خندول.

وخت پېري د او خبره رورو زړې ده خو  
 یوه ورخ د کالج په لایبرېری کښې د پښتو

اباسین رساله د گل بانو په لاس کښي وه او  
 پانې ئې اړولې رارولې خه ګورى چې په یوه  
 صفحه د سلمان په دې شعرونوئې نظر  
 پرپوتو:

ناموس د پېغلو د وطن به په امان ساتمه  
 په خپلو وينو به تازه خپل ګلستان ساتمه  
 په گل بانو د سلمان دې شعرونو هېر  
 اثر او کړو او سلمان ئې مخي مخي ته کېدو  
 په زړه کښي ئې اووې ... چې دومره لویه  
 جذبه د هر چانه شی کېدے .... شاعر د  
 قام ستر ګې او غورونه وی. د سلمان سره ئې  
 همدردی او مینه پېدا شوه رساله ئې  
 رواخستله چې کالج چټی شوه نوبغه  
 کورته راغله شرم حیائې شاته او غورخول  
 او د پلار کمري طرف ته روانه شوه اجازت  
 ئې واخستو .... پلار ورتنه او وئيل را خه  
 بچيye!! دا دې خه په لاس کښي نېولی دی?  
 هغې ورتنه او ووي بابا دا رساله ده په  
 دې کښي د سلمان شعرونه دی بابا تاسو ته

هغه سپک بنکاری او گوره د سلمان دي  
 پاکي جذبي ته لبرد هغه دا شعرونه او گوره  
 هغه خود وطن د پېغلو محافظه ده. هغه د  
 چل وطن د پاره د خپلو وينور کولونه هم  
 دريغ نه کوي. پلار ئى د سلمان شعرونه  
 اولوستل يو خل او په بل خل چي په غورئى  
 په شعرونو سوچ او کرو نوزره کبني ئى د  
 سلمان سره مينه پيدا شوه. واقعى ماله خو  
 په داسى خلقو فخر پکار ده او بيا په تېزه  
 تېزه ئى او ووي سلمان خوزما وراره ده چا  
 هسي نه دى وئيلى چي شاعر د قام سترگى  
 او غوردونه وي..... حم چي سلمان له شاباشه  
 ورکرم او د مور پلار نه ئى معافي او غوارم  
 .... ما د هغوئ زره ته ھېر درد رسول ده او  
 چي کله د گل بانو سره ڈولي د سلمان په  
 گولي ورنتو ته ..... نو تکبر غرور سپېخلى  
 جذبي ته سر بىكته کړو.

## د حلالو گته

اجمل او اکمل د مابنام پاتې شوي ډودی د  
 چایو سره په ناشته کښې او خوره مورورته  
 او وئيل بچوزر کوئ د سکول درباندي  
 ناوخته نئه شى بچو ورته او وئيل چې نن به  
 مونږه سکول ته نئه څو .... استاد راته وئيلي  
 دی که دواړو سباته فیس رانه وړونویا  
 سکول ته مه راخې :

مورئې پلارته او کتل چې سريه د  
 دې هلکانو د فیس غور درسره او کړه سبق  
 ئې خرابېرى .....

پلارئې یو سوره اسویلے او کړو او  
 بنځې ته ئې په جواب کښې او وي چې دغه  
 تنخواه ده چې د کور ګوزاره پري په ډېره

گرانه کېرى کە دا د پىسو او فيسونو سبق  
 وى نود بچونه دې سبق پاتى واخلى ...  
 بىخى پرى سترگى راوىسىتى چې  
 او سپە بچو سبق ھم پېرىدى. اخىستاشان  
 با بى خود دغە مخامىخ كواپىر والاهى دە خە  
 وركە نشته بچى ئې نوى نوى جامى  
 اغوندى ..... سكول تەبىھ پە تات بات  
 كېنى ھى .. ولې يوتە ئې چې د فيس د لاسە  
 پە بچو سبق پېرىدى  
 بىخى زەبە درتە خە او وايم چې  
 خنگە دا مخامىخ كواپىر والە با بى ھم مزى  
 كوى او بچى ئې ھم پە مزو چرچو كېنى  
 سكول تە ھى ??? د هەنور امدن زيات  
 دە د خلقونە پە چل ول پېسى اخلى.  
 بىخى ورتە او وي چې تە ھم داسى  
 كوه خنگە چې دغە مخامىخ كواپىر والە كوى

بسخی ته پوهه نه شوی تنخواه خو  
زما او د هغه یو هومره ده هغه د خلقونه  
بلدی رشوت اخلى بلدی پېژنې او كه نه ؟؟  
بسخی ورتە اووپى چې بلدی خە پېژنەم  
سادە بنسخە يم خاوند ورتە اووپى چې بلدی نە  
پېژنې ..... نو واورە چې بلدی خە تە وائى  
دغە با بود خلقونە رشوت اخلى او زە دا  
كارنە كوم خېل اخىرت نە تباھ كوم بنسخى  
ورتە اووپى چې نىن سبا خوک دې تە نە  
گورى ... تە ھەم رشوت اخلى چې لىرىھ ورخ مو  
بنە شى مۇنۋە بە ھەم خە راحتە او موم مو او  
بچىي به مو سبق ھەم او وائى ...  
خاوند ورتە اووپى چې تە ھەم ماد  
خېلە لاسە دوزخ كندي تە غورخۇي زە دا  
كارنە شەم كولى ھغە د چايپىالە نېمگەرى  
پاتىي كەرە او خفە زەھىر خېل چكەرە سائىكل  
ئې د دروازىي نە بەر كەرە او پىنە ئې پەرى  
وارولە ... پېليل بە ئى تاۋھە او سوچ بە ئى

کولوچی اخ رخه او کرم د بچو سبق می د  
فیس د لاسه نمگرے پاتی کیری ..... ده دا  
سوج کولوچی مخامنخ په سکوتیر سور  
نورانی مخی له و راغی ..... هغه سکوتیر رو  
کرو او په ده ئی او از او کروچی اشنا ته ئی  
او دغه چکره سائیکل ما ته هم چرتہ په مزو  
کنبی او نه لیدی .....

ده ورته اووي اشنا د فيس د لاسه  
مي د بچو سبق نېمگړ په پاتې کېږي زما  
سره خو دومره پېسې هم نشته چې د بچو  
فيس ورکرم زه به خه په مزو کښې شم  
نوراني ورته اووي اشنا زما اومنه او  
زما ملګرتيا شروع کړه په لړو ورڅو کښې  
په د روپو سره لوبي کوي ....  
ده ورته اووي اشنا ستا په ملګرتيا  
کښې خه داسي کمال ده چې زه به په لړو  
ورڅو کښې د روپو سره لوبي کوم ....

نورانى ورتە اووپى اشنا خەپىتە  
 اوچتول پكىنىي نىتە ، بىنە پە سپىنە جامە  
 كىنىي بە ئى رائىپى بىس د پېپسىور نە باراھ او د  
 باراھ نە پېپسىور .....

دە ورتە اووپى چى زە بە خە كوم ??  
 كاربە مى خە وى ؟

نورانى ورتە اووپى هېرۋئن پېژنې او  
 كەنە ..... دغە بە د باراھ نە پېپسىور تە راپى  
 او بىنە پېسپى بە اخلىپى  
 دە ورتە پە جواب كىنىي اووپى چى زە  
 خوپە دفتر كىنىي د چانە يو پېسپە رشوت نە  
 اخلەم او تە راباندى د قوم خوانان او ملک  
 تباھ كوي .....

زە بە د لوبى مېشىم خودا كاربە او  
 نە كرم .... اشنا داسې نە شىم كولى.....

نو گرخە دغسىي ورگى سپك چى  
 بچى دى درپە درخاورى پە سر گرخى خلقو  
 د خلقو وينىي او خىبلى او تاراتە د ئان نە

بزرگ جوړ کړئ ده خلق سپوږمی ته  
اوختو او ته لاهګه شان په زړه زانګو کښي  
زانګي

ده په سائیکل پښه ورواروله او  
ورته ئې اووې چې ستا په دې خبره به سوچ  
اوکرم ..... په سائیکل روان سوچ ئې  
کوو چې نورانی راته بدنه وائی د ده  
ملګرتیا شروع کوم چې د اژوند مولږ په  
راحته شی ..... خوض میر وله اوواز ورکړو  
چې د دوو پیسو د پاره د قوم خوانان او تول  
ملک تباہ کول دي.

په دې سوچ سوچ کښي د دفتر په  
لوئې ګېت ورنتو سائیکل ئې په ستېنده  
کښي او درولو او په خپل دفتر ورنتو.  
دفتری فائلونه ئې سمول شروع کړل فائلونه  
ئې سمول چې په دې کښي چپړاسي اجازت  
او غوبنستو .... ده ورته اووې راخه .....

چپراسى راغے او ورته ئى او ووپى چى  
 منېجر صېب دې غوارى .....  
 ده ورته او ووپى تە خە زە درخەم د  
 کرسى نە پا خېدو .. بھرا ووتھو ... او د  
 منېجر صېب کمرى تە روان شو . سوچ ئى  
 کولو چى اخى منېجر صېب ما تە خە وائى  
 پە دې كېنى ئى د منېجر صېب کمرە راغلە او  
 دھفە چپراسى تە او ووپى چى منېجر صېب تە  
 زما د ملاقات د پارا او وايە چپراسى  
 ورتو تو چپراسى ورته او ووپى بابو ملاقات  
 كوي .....  
 هغە ورته او ووپى ..... دە وراغے .....  
 منېجر تە ئى سلام او كېرو هغە سلام پە دې برە  
 مينە و اخستو ... دە ولز وو منېجر صېب  
 ورته او ووپى چى كېنى ..... دە كرسى تە

کېښناستو منېجر صېب ورتە مسکى شواو  
 او مبارکى ئې ورلە ور كړه .....  
 ده ورتە اووي صېب دا مبارکى دې د  
 خه راکړه منېجر ورتە اووي چې کمپنۍ ستا  
 په بنه کارکردگى تاله ترقى درکړي ده .....  
 ده ورتە اووي صېب خندا راپوري  
 ولې کوي دا کرسى دې خدائى ستانصيب  
 کړي او زه .....  
 او بیا منېجر صېب ورتە اووي که  
 یقین دې نئه کېږي نو دا واخله چتى او ورسره  
 د انعام په توګه د پنځه زرو را پو دا چیک چې  
 ستاد بنه کارکردگى په وجه تاله په انعام  
 کښې رالیبلې ده. ده چته اوکتلې او یقین  
 ئې راغې او بیائې چیک و اخستونو ډېر  
 خوشحاله شود ډېرې خوشحالی نه ئې دا تېه  
 د خُلې نه اووته.

د خدائى کرم چې په چا اوشى  
 په لې ساعت کښې د ملنګ نه بادشاھ شينه

## لېونے

اکمل کورتە په مندہ مندہ را روان  
 وو په لاس کښې ئې اخبار نېولې وو چې د  
 کورپه دروازه ورنتو تو نود ھېرې  
 خوشحالی نه ئې چغې کړي .... موري یا  
 موري !!! زه پاس شوم او په توله صوبه  
 کښې اول نمبر راغلې موري ئې خان ته  
 راترغاره کړو او په دواړه مخنه ئې بسکل  
 کړو .... په چوښحالی خوشحالی ئې اووې  
 بچيده د استاد شېپې ورځې د محنت برکت  
 وو چې ته دا اوس په بنه شان پاس شوي او  
 په توله صوبه کښې اول نمبر راغلې.

دوئ د خوشحالی دا خبرې کولې  
 چې په دې کښې ئې پلار کورتە رانتو تو چې  
 بسخې او زوي ته ئې او کتل چې ھېر  
 خوشحاله دی. غاره ئې تازه کړه او

ورنزو دی شو او ورته ئې اووې چې مور او  
زومے ولې دومره خوشحاله دی؟؟ اخرا ما  
خو هم خبر کړئ .....

اکمل ورمندہ کړه د پلار په غاره  
کښې ئې لاس واچول او په خوشحالی  
خوشحالی ئې ورته اووې بابا زه پاس شوم  
او په توله صوبه کښې اول نمبر راغلم بابا  
او س خوبه مې په کالج کښې داخلوې  
کنه ... تاسو خوبه وئيل چې لسم پاس کړه  
زما د ارمان دې چې په کالج کښې مې  
داخل کړې او لوئې داکټر جور شوې ....  
بابا هغه وخت او س راغلے دې په کالج  
کښې به مې خامخا داخلوې .....

پلار ئې ورله په سر لاس را بنکلو او  
ورته ئې او وئيل بچيھه زه به ستا او دا خپل  
ارمان پوره کوم ....

دوئ دا خبرې کولې چې د اکمل  
مور خاوند ته اووې هله ورشه او متائې

راوړه.. چې خپله د ګاونډیانو خُله پرې خوده  
کرو.

د اکمل پلار د کوره روان شو او  
بازار اړخ ته ئې لار او نیوه خوپه لاره باندي  
فکر واخستو چې دومره پېسې د کومې  
راوړم چې اکمل پرې خلور سوه ميله لري په  
کالج کښې داخل کرم؟؟ دغه پرې کوم چې  
د کور ګزاره پرې په ډېره ګرانه کېږي په دې  
سوچونو کښې ډوب د متهایي د دکان نئې  
متیائی واختنه او کورنه واپس لارو.

د متهایي ډېرے ئې د اکمل مورله ورکرو. چې  
اول پرې په خپله خله خوده کړه او یو دانه  
ترې ماله راکړه نوره اکمل له ورکړه چې په  
دوستانو او چم ګاونډ کښې پرې د خلقو  
خله خوده کړي.

اکمل چې د کورنه او وتو نو بنځې  
ته ئې او ووپې چې مرجانې زوئے خودې شکر  
دې پاس شو خودومره پېسې د کومې

راوړم چې اکمل خلور سوه ميله لري په  
کالج کښې په داخل کرم ..... خوداسي چې  
اوکرم چې په لالاپسي به لار شم که قرض  
راله راکړي نو کار به روان شی.

بله ورځ د مشرور رور کره لارو سترۍ  
مه شي خوارمه شي نه وروستو تري رور  
تپوس اوکړو چې چرتنه دي داسي لار خطا  
کړه خېر خود مه کنه ؟؟ ده ورته اووي چې  
لااکمل پاس شو ده او په توله صوبه  
کښې اول نمبر را غلبه ده زما سره خو  
دومره پېسې نشته چې اکمل پري په کالج  
کښې داخل کرم او که چرتنه تاسو راسره نبه  
اوکړئ اوڅه پېسې قرض راکړئ نو کار به  
روان شی .....

لالا ورته په جواب کښې اووي چې  
رور جانه زما خو پخپله گوزاره په ګرانه  
کېږي زما دي حال تنه نئه گوري ؟؟؟ که نئه  
خندا را پوري کوي.

دا کمل پلار ورسره دويمه خبره  
 غږګه نئه کړه او زړه ماتر ئې د کوره روان  
 شو .... سوچونه ئې کول چې اخڅه او کرم.  
 خودا قلبه ده دا به خرڅه کرم او د اکمل د  
 کالج کاربه پري روان کرم ..... د بسخي سره  
 ئې مشوره او کړه او س به دا قلبه خرڅوم  
 ولې چې نن سبا خوک چاله قرض نه  
 ورکوي او بیاما غریب باندې خوک هم  
 اعتبار نئه کوي ...  
 بسخي ورتنه او ووپي خان د قلبې نه  
 خلاصوي ؟؟؟ پېزې منونې به خپل پوله پتې په  
 خه کوو ...

ده ورتنه او ووپي الله مالک ده سبا  
 هسي هم په بنار کښې مېله ده دا خړے او  
 چرګه به او س خرڅوم بله چاره نئه جو پېږي.  
 سبا سحر وختى ئې خړے او چرګه  
 ميلې ته روان کړل یو اخستونکی ترې

تپوس اوکرو وايە کنە دا غوايان دې  
خرخوي ؟؟

ھغه ورتە اووی رورە نمائش لەمې  
نئەدى راوستى .... دا قلبە ما پە ڈېرە مينە  
ساتلى وە خومجبورە يم چې نن مې د خرڅ  
د پارە مېلې تە راوستى ده ... د اخستونى  
سره د ڈېرە خبرو اترونە وروستوبىعە  
او شۇوە او خەرە او چەرگە دواړه ترې ھغه  
روان کړل ....

د پېسۈتە اوكتىل پە سترگو كېنى  
ئې او بىكى راغلى پە .... دا قلبە ما خومره پە  
ناز ساتلى وە. ولې نن مې د مجبوري د لاسە  
خرخە كړه.

اكمل پە كالج كېنى داخل شو عمر  
د باد پە شان تېرىدو. پنځە شپږ كالمد  
سترگو پە رب كېنى تېرشول. د هاؤس  
جاب نە وروستو اكميل د لېونو پە هسپتال  
كېنى ډاکټر او لګېدو خە موده خوبې ئې د

کور سره خط کتابت کوو خواکمل په ئان  
 پوهه نئه شو او په غلطو محفلونو کېنې ئې  
 ناسته پاسته شروع کړه مور او پلار ئې هدو  
 د فکر نه اوو تل ..... .

ډېره موده تېره شوه چې د کور خېر  
 خبرئې وانه خستود مور او پلار سره ئې  
 فکر پیدا شو چې اکمل ولې مونږ هېر کړو  
 بسخې خاوند مشوره او کړه چې د اکمل د  
 حال نه ئان خېرول پکار دی. دوئ په دې  
 خبره اتفاق او کړو ..... بسخې ورته اووې چې  
 بشارته لار شه او د اکمل د حال نه ئان خېر  
 کړه. بله ورځ د اکمل پلار د ئان سره د کلى  
 میموې او د مور د لاس خوبې د وھي  
 واختي ..... بشارته روان شو چې د گادې  
 نه کوز شونو حق ھران او درې دو یوسې  
 تري تپوس او کړو چې بابا ولې دا سې ھران  
 ولار ئې ده ورته اووې چې دلتہ د لېونو په

هسپتال کښې زمازوءے ڈاکټر دے خوما  
ته د لېونو هسپتال خه معلوم دے ....

هغه سړے هوبنیار وو. د بنسار گوت  
گوت ورتہ معلوم وود اکمل پلار ته ئې د  
لېونو د هسپتال درک ورکرو. بیا هم په  
تپوس تپوس ئې ځان د لېونو هسپتال ته  
اورسؤو ....

د هسپتال په دروازه ولار چپراسى نه  
ئې تپوس اوکرو چې دلتہ اکمل نوءے  
ڈاکټر شته هغه ورتہ اووئيل چې بابا دغه  
مخامنخ دفتر ئې دے. د کړکۍ په شیشو  
کښې ئې زوءے او لې د دو دو هدرې کسان  
ورسره ناست وو....

د چپراسى ته اووې چې ورشه  
ڈاکټر ته اووايې چې پلار دې راغلے دے.  
چپراسى دفتر ته وراغه او ڈاکټر  
ترې تپوس اوکرو چې داسې بې تپوسه دفتر

تە راغلىٽى چپراسى ورتە اوو يى چى جى  
ستاسو پلار راغلى دە.....

دە تندە اووه و كە پلار مىپ راشى  
نو ملگرى بە مى خە وائى؟ ولې چې هغە  
خويو خە پە باندە يىسى دە دە چپراسى تە  
اوو يى چى زما دپلار خۇپرون ماتە خط  
راغلىٽى و ووشە هغە تە اووا يە چى ڈاکتمەر  
نشتە هغە بە خوک لىونە وي.

دا كەمپلار د دفتر خواتە ولار وو  
دا تولە خبىرە ئى پە غۇربۇ و اورېدە. دە د  
ھسپتال نە را ووتۇ. كورتە ئى خان  
راور سولو.

بىخى ترى تپوس او كەرو چى وايە  
كە زما بچە خنگە وو؟ هغە ورتە پە جواب  
كېنىٽى اوو يى چى بچە دې خورۇغ جۇرۇ وو او  
بىھە پە مزو كېنىٽى وو خۇھغە د خېل پلار د  
پلار ولى نە انكار او كەرو او كە نور او رېدل  
غوارى نو هغە خېل پلار تە لىونە اوو يى

بنخې ورتە اووپى زما بچى داسىي نئە  
 شى كىدىمە هغە زما د سترگۇ تور د زرە  
 تكۈر دە هغە پەبلە دنيا كىنىي گرخى هغە  
 ورتە اووپى ... ولې زە درتە دروغ وايم ستا  
 بچى هغە نئە دە هغە پەبلە دنيا كىنىي  
 گرخى دغە ڈېرە دە چىزى زوئە دى ڈاكتەر  
 شوئە دە .

مورئىي اووپى زە بە ورلە سترگى رىنا  
 كرم هغە موئې خومە پەناز ساتلىق و وزموئې  
 خويىك يوزوئە دە پەخپاپى غريبى  
 كىنىي موئې پە هغە دومە سبق اووپى ... تر دى  
 چې قلبە موخرخە كەرە .....

س بالە ورتە موري و خوط كىنىي  
 اولىكىل د سترگۇ تورە د زرە تكۈرە !!! ستا  
 د لېدلى د پارە ستا پلا درغلە ووتائى د  
 پلا رولى نئە انكار او كەرو او خېل پلا رتە دى  
 لېيونى اووپى ..... لې پە خېل گېبوان كىنىي  
 او گورە چى دى پلا رپە تاخومە پە سختو

سبق اووپ تر دې چې ستاد سبق د پاره ئې  
 خېلە قلبە خرڅه کړه او ته ئې ډاکټر کړي. د  
 مور او پلازې ازارول بنسه کارنائے د مونږ  
 خوهسې هم ژوند خورلې د مه... ته  
 خوشحاله او سه خوک داسې سترګې نئه  
 پټوی. اکمل ته درې ورځې پس د مور خط  
 ورسپدو چې خط ئې او سپردو خط ئې يو  
 څل او لوستلو بیا ئې او لوستلونو چغې ئې  
 کړي هغه لپونې نئه وو هغه زما پلازو وو هغه  
 لیونې نئه وو زما پلازو د دفتر نه ئې بهره ته  
 منډه کړه ما زغوغۍ کار پېښودو د برنډې  
 د ستني سره ئې سراول ګډو... راپر بو تو...  
 چې نور ډاکټران راغونډ شول اپرېشن تېټر  
 ته ئې يورو چې ډاکټرانو ئې معانئه ئې  
 او کړه نود لپونو د هسپتال ډاکټر پخپله  
 لپونې شو مه وو.



د ګلۍ د پېدا کېدو سره په ټول کور کښې د  
خوشحالی وږمي په هر اړخ خوري شوي. ولې چې د  
معزالله ما ما په کور کښې یو هم ورکوتې نه وو. خدائې  
پاک ورله په ډپرو دعا ګانو زومه ورکړو. خود قدرت  
کارونه ګوره چې ګلے لاد یو نیم کال شومه نه وو چې

مورئي د دنيا نه رحلت او کرو. او د غسي گلے په  
 ورکو تيوالى د مور د مينې نه بې نوا پاتې شو. ولې معز  
 اللہ ماما به د گلې ډپر خيال ساتلو. معزاللہ ماما د گلې  
 يو پوهه تر کان وو تر خپله وسه به ئې د خلقو خدمت  
 کولو. د ئې چې به کله په د کان کښې کار کولو. نو گلې به  
 ئې خواته ناست وو. چې معز اللہ کا کا به لې ساه شونو  
 گلې به ئې زرخان ته رانزدي کرو او په دواړه مخه ئې  
 بنګل کرو. د گلې سره د پلاړ دومره مينه وه چې يو  
 وخت به ئې د خوانه جدا کېدونو زړه به ئې قرار نه  
 موندلو. خود خدائے پاک کارونه وو چې گلې پوره د  
 دریو کالو شونو د پلاړ سپوره ئې هم د سرنه لري  
 شو او د غسي گلې ایکۍ یواحې پاتې شو. د گلې ترء  
 چې په بر کلې کښې او سېدو د ځان سره ئې خپل کور  
 ته بوتلو. بسخې ورته ډېر او وو چې په د ئې کوي د  
 ماما ګانو کره ئې او لېږه ولې د گلې ترء په بسخې  
 سترګې راویستې چې دا هم لکه د زرخانګې زما اولاد  
 ده. که زه ستا خبره او منم نو د گلې خلق به را پوري  
 خاندی، چې خپل ور اړه هم نه شی ساتلي. زما هسي هم

نارينه اولاد نشته زر خانگه او گلے هسي هم همزولى  
دى دواوه به لوبي کوي چې مونې له خدائ راکوي نو  
گلی له به ئې هم ورکوي اخر بىخه په دې راضى شوه.  
او په زړه کښې ئې اووي که چرے گلے لوي شى نو  
زمونې ملا به پري مضبوطه شى.

گلے او زر خانگه دواړه همزولى وو توله ورئ به  
ئې د يوبل سره لوبي کولي خان له به ئې د خاورو  
وره کوتىگي جورولې يوبل ته به ئې په تنه ژبه وي  
چې مونې کوتىگي د هر چانه نېكلې دی گلی به خان له  
کوتىگي جوره کړه نود زر خانگي سره به ئې هم په  
کوتىگي جورولو کښې مدد او کړو چې کله به دوئ  
کوتىگي جورې کړي نوزر خانگې به گلی ته په تنه ژبه  
اووي چې دا زما کوتىگي او دغه ستا ته په دغې کښې  
اوسمه او زه به په دې کښې ولې گلی به ورته اووي چې  
زر خانگې مونې دواړه به په یوه کوتىگي کښې او سو په  
داسي خبره به زر خانگه خفه شوه او گلی ته به ئې  
اووي زما دا خپله کوتىگي ډېره خوبنې ده ولې گلی به  
په دواړه لاسه او نېوه چې رائه زما دا کوتىگي ډېره لویه

د دواړه به په دې کښې او سو. عمر د باد په شاتې  
 تېرې دو د ګلې شونډه شنه شوه او په زر خانګې هم د  
 څوانې بهار راغه د لوئیدو سره د دوئ د  
 ورکو توالي مينه د زړونو په درډونو کښې بدله شوه.  
 ګلې به د تره سره د ترکانې کار کولو. ګلې چې  
 به کله د کان کښې ناست وونوزړه به ئې د زر خانګې  
 سره وو. او اکثر به ئې دا سوچ کولو چې یره زر خانګه  
 به زما شی او که نه. ولې چې د زر خانګې د حسن په  
 تول ګلې کښې خبرې کېدلې. اگر چې هغه د یو ترکان  
 لور وه ولې حسن خدائے پاک د اسې ورکړے وو. چې د  
 ګلې لوئې لوئې مالدارن او بنکلې بنکلې څوانان پري د  
 سرو ماله تېر وو. زر خانګه به چې کله د جینکو سره  
 ګودر ته تله نو د ګلې ډېر دا سې څوانان چې ځان ته به  
 ئې خه وئيل د دې د یو خل ليدلود پاره به د ګودر  
 خواړ شا ته کېدل. ولې زر خانګه به پتې مخ او کوزې  
 سترګې تله راتله او د چا خاطر به ئې په زړه کښې نه  
 راورو. او چې کله به زر خانګه پتې مخ کورته راغله. نو  
 د ګلې د ملک یوزو چې ځان ته به ئې ادم خان وي د

دېره قهره تاؤ راتاؤ شو چې گورئ د خوار تر کان لور ته  
 چې ما ته هدو گورئ نه ..... په زړه کښې به ئې  
 اووې چې گورو به یو خل به ستا دا پتې مخ ما ته پخپله  
 بنکاره شی.

شېپې ورځې تېریدې یو خل ګلې د دکان نه دخه  
 کار د پاره کور ته راغلو نو چاچۍ ئې کور نه وه او  
 زرخانګه ناسته په لوپتېه ئې ګلونه کول. ګلې غلې راغزه  
 او خواته ئې او درې د ولې زرخانګه په ګلونو کولو  
 کښې د اسې ډوبه وه. چې ټول فکر او توجه ئې په ګلونو  
 وه. ګلې یو شیبې غلې ولارو وو خوزرخانګې بیا هم سر  
 او چت نه کرو. نو ده غلې غوندي اووې زرخانګې په  
 ګلونو کولو کښې د اسې ډوبه ئې چې هدو سر ترې نه  
 پور ته کوي. چې زرخانګې سرا او چت کړو نو ګلې ئې  
 مخي ته ولارو وو. دواړو یو بل ته د زړه په مينه او کتل او  
 په سترګو سترګو کښې یو بل ته مسکى شول. ګلې زر  
 لوپتې ته لاس کړو او زرخانګې ته ئې اووې چې دا به  
 زموږ د دواړو د واده لوپتې وی زئن شېپې له هسي د  
 چاچې سره خبره کوم چې دواړه د ژوند ملګری جوړ

شو. نوبیابه ته ئې او مینه مینه به وی. زما او ستا به  
خان له کور وی. دوئلاد مینې خبری کولې چې په دې  
کښې د دروازې ګړب شو نو ګلی زر پرتې اري ته لاس  
کرو او روان شو چې چاچۍ ورله مخي له وراغله نو  
تپوس ئې او کرو چې ګلے بچيھه چرته راغلے وې ؟؟

چاچۍ دا اره مې د کان ته وړه. ولې هغه پوهه  
شوه چې اره هسې بهانه ده په زړه کښې ئې اووې چې  
نن به د زرخانګې د پلار سره خبره کوم چې د دواړو  
رشته پخه شی نو ګلې به په کور پاتې شی او د غسې به  
موږ تول په دې کور کښې او سو. ګلې به پو خ ددې کور  
شی.

دې په زړه کښې دا کرل رببل کول ولې د ګلې د  
ملک زوئې چې په زرخانګه د سر و ماله تېرو و مور ته  
ئې اووې که ماله واده کوئ نود ګلی د معزالله کا کا  
لور زرخانګې سره زما واده او کړئ. که چري د اسي یو  
وَنَّه کرو نو زما نه زړه صبر کړئ.

مور ئې ورته په ھېرانې اووې دا ته خه ګډې  
وډې وائې ته او زرخانګه .... هغه د یو غریب تر کان

لور به زما کور ته په ډولی کښي رائی؟...نا....نا....  
 دasic په هیڅ کله هم و نئه شی لږ سوچ او کړه هغه  
 زموږ قابله نئه ده. زه به تاله دasic خائی کښي واده  
 کوم چې زموږ د معیار وی او خه نه خه ورپسی په  
 جهیز کښي هم راشی.

موری زر خانګه زما ژوند ده ..... زه د هغې  
 نه یوه ګړی هم خان له ژوند نئه شم تېرو لې ..... دوئ  
 دا خبری کولي چې په دې کښي مشر ملک کور ته  
 راغه تپوس ئې او کړو چې مور او زومه خان له خه  
 دasic خبری کوي ما خو هم لږ پوهه کړئ بسخې ورته  
 ټوله خبره تېره کړه. ملک هم سوچ واگستو. ولې  
 هوښيار سړے وو د زوی په سر ئې لاس را کښو او ورته  
 ئې او وي چې خنګه ته وائې هغه شان به کېږي. سبا له  
 به ناظر ورشی چې د ترکان ماما سره خبره او کړي.

ناظر په ڈېرہ هوښيار تیا د ترکان ماما سره د  
 ملک د زوی د رشتې خبره او کړه. ولې ترکان ورته  
 او وي ، چرته ملکانان او چرته زه غریب ترکان ..... زه  
 خود هغه نمک خوار یم. زه دې فیصلې ته هیڅ کله هم

تیار نئه يم ولې ناظر تر کان ماما له ډېر لالچ ورکرو او  
تر کان ئې په دې راضى کرو چې د کوژدن نېته ورسره  
مقرر کړي. خو په دې شرط چې د بسخې سره به خامخا  
په دې حقله مشغولیږي.

د شېپې چې زرخانګه خان له په کټ کښې د  
ګلې په فکر کښې ڈوبه پرته وه او د مینې ګلونه ئې  
جورول..... پلار ئې رو رو د دې مورته وي چې د ملک  
د زوی سره چې د زرخانګې کوژدن اوشی نو ډېرہ به  
بنه وي .....

مورئې نئه راضى کېدله هغې ورته اووې چې  
ګلې او زرخانګه د یو بل سره مینه کوي. ګلې هسې هم  
زمونې بچې دے چې د زرخانګې رشته ورسره اوشی نو  
په کور به پاتې شي .

بسخې!! ته نئه پوهیږې چې د زرخانګې رشته د  
ملک د زوی سره اوشی نو لور به دې هم مزې کوي او  
مونې به هم خه عزت بیا مو مو. ملک خه ورکوتې سره  
نئه دے .

دوئ دا خبرې کولي او د زرخانګي په زړه  
کښې په دې خبرو اور پدو سره اور بل شو خدا یه پاکه  
دا خه او شول زما د مينې محلونه ټول په وراني دو شو  
خوزرئې ځان له حوصله ورکړه...نا..... زه به هیڅ  
کله هم د ملک د زوي سره واده و نه کړم د هغه کره به  
زما د دولی په ځائے زما جنازه ئخی.

يوه ورڅې په کور کښې خوک نه وو  
زرخانګي ګلې ته د ملک د زوي سره د خپلې کوژدنې  
په باب له د خپل مسور پلاز اراده ظاهره کړه ګلې چې  
خنګه دا خبره واور پده نو سرت پښو او ر لمبه شو . د  
ډېره قهره ئې خپلې شونډې وچیچلې او زرخانګي ته  
ئې اووې دا به هیڅ کله هم و نهشی ته زما د زړه دنيا  
او زما د خوبونو تعبيړئي .... ته خوزما د خزانونو بهار  
ئې زرخانګي دا مالدارن د غربیبو خلقو مينه په پېسوا  
اغستل غوارې . ولې داسي به هیڅ کله هم و نهشی .  
رائه او زما ملګرتیا او کړه ، که زما د ژوند ملګری  
جورېږي او ستا زما سره په ریښتیا مينه وي . نو زه چې  
خودا وخت د مې ګنې بیا به ارمان کوي او ګوتې به

مروپې زرخانګه ساہ نیولی شوه او په ویره ویره ئې د خولي دا خبره اووته دا خو ڏېره گرانه ده خه بل سبب نه جورې بې گلی ورته اووې که چري دا خبره په دې خائے پاتې شی نو ستا کوژدن به د ملک د زوی سره اوشی. خو بیا به وخت تپروی. که چري ته زما سره په رینستیا مینه کوي نو لاس زما په لاس کبني راکړه چې زتر زره دا کلې پېړدو. او د دې ظالم سماج نه لري خان له یوه جونګړه جوره کړو.

زرخانګې د گلې په لاس کبني لاس ورکړو او ځنګل ارخ ته روان شول. چې مازیکړو زرخانګې مور او پلار کور ته راغلل نو کور پاک پروټ وو. دواړه ئې ڏېر او کتل خود کور خوا ئاشاته هم پیدانه شول. په تول کلې کبني خبره خوره شوه. او چې د ملک زوی ته دا خبره اور سېده نو اور لمبه شو نوکرانو ته ئې اوئيل خواره شئ هغويه به او س هم په دې ځنګل کبني چرته روان وي.

د ملک نوکران په ځنګل کبني خائے په خائے خواره شول. ولې د ڏېرو کوششونو باوجود دواړه د

هیچا په نظر رانغلو. خود دوئ د بیاموندو دپاره د  
 ملک زوی ھېر انعام مقرر کرو. اول خو می ژوندی  
 پکار دی او که داسې نئه وی نو کارئي خلاص کړئ.  
 ګلې او زرخانګه په منډه او کله رورو روan دی.  
 چې زرخانګه ستپې شی نو د ګلې په اوږد لاس واچوی،  
 او یو اړخ ته د سپوری لاندې کښېنی. خو میله چې ئې  
 مزل او کرو. نو ګلې زرخانګې ته اووې دغه دے زموږ  
 منزل رانزدې شو. زر کوه لاس راکړه د دغې پورې  
 غونډۍ نه هغه اړخ ته د بل ملک ملکی ده کېدے شی  
 هغه موږ له پناه راکړي.

زرخانګې د ګلې په لاس کښې لاس ورکرو. خو  
 د ھېرو کوششونو باوجود هغه زرخانګه راپورته نئه  
 کړئ شو ..... ګلې وار خطأ شو.

دوئ لایه دې کشمکش کښې وو چې د ملک د  
 نوکرانو په دوئ نظر شو یو خوارشوي پري د  
 کلاشنکوف ګولې او چلولي او زرخانګه د زړه په سر  
 اول ګېدہ. او د ګلې د لاسه ئې لاس خلاص شو او لاندې  
 را وغور ځېدہ. ګلې چې لاندې اوکتل نو وارخطا شو په

دی وار خطائی کښې زخمی ګلے هم سر دلاندې  
 راپريوتو خور و روئې زرخانګې اړخ ته ځان  
 وروښويولو. د ګلې او زرخانګې د خو قدمونو فاصله  
 وه. چې بیا یوناتار ډزې شوې او ګلے هم د زړه په سر  
 اولګېدو. خو بیا هم رو رو په تولان تولان ئې ځان  
 زرخانګې ته اورسولو. او د هغې لاس ئې په لاس کښې  
 واختستو سرئې د زرخانګې په خنګل کېښودو.  
 په ساه و تو و تو کښې ئې اووې : موښد خپلي  
 حقیقی مینې منزل بیا موندو. او س به په بله دنیا  
 کښې د رینټینې مینې محلونه جوړوو، چرته چې دا  
 ظالم او بې دردہ سیماج نه وی.

رساله : اباسین ، پېښور

نېټه: مارچ ، 1992

## معاوضه

جینی.... خڅوښی زور او کړو، باران  
 په مخه وربری خود اسې در سره او کړه، زما  
 د افسانو او غزلونو دغه فایلونه را خله او  
 چرته صندوق کښې ئې بند کړه هسې نه چې  
 زما د ژوند د اټوله سرمایه ئې په نظر شی.  
 د خپل و دغه و سرخورلو فایلونو  
 در سره ډېر غم د ګوري چې خه دې  
 پکښې خوندی کړي دی؟؟ ولې زما د مور  
 د لاس دغه د خلور سوو مشین ته دې هدو  
 خیال نشته.... چې هغې ماله خومره په  
 مينه اخسته د. او د خپل و دغه افسانو او

غزلونو درسره دومره غم دے چې وارپار  
 ئې درنه خطا کری دی په وخت مې درته  
 وئیلی وو چې سریه د دې کوتې غور درسره  
 اوکره که باران شى نو ډنله به ترې جوره  
 شى .... ولې ته زما خبره په یو غوب اوري او  
 په بل ئې او بآسې او په جواب کښې راته لا  
 دا وائې چې افسانه مې لېبلې ده پیسې به  
 ئې راشى نو بیابه د کوتې بندوبست او کرم  
 .... نه خوترا او سنه پیسې راغلې او نه دې د  
 کوتې نور خدہ غور او کړو پرېږدہ چې دا تول  
 کاغذونه د او بیو خوراک شى چې بیا د  
 افسانو او غزلونو نوم په خلھ نه اخلي او  
 رینتیا دا ستا زړه په چا پسې دومره نا  
 قلاړه دے چې په مخه ئې په شعرونو او  
 افسانو کښې ستائې ما خو په زړه کښې  
 ډېره او ساتله خو و نه شوه نن ئې درته صفا  
 او په ډاګه وايم که زه دې نه يم خوبنې نو  
 راته او وايې چې د پلار کره لاره شم

جيني.....زه هم درته وايم چې  
 بکواس مه کوه شاعر او اديب کله هم په چا  
 یو کس نه وی مئين. د هغه سره خوتل د قام  
 اولس خه چې د کله مې دنياغم وی او د  
 دې غم سپکولود پاره شعرونه، افساني او  
 داسي نوره پر خه ليکي. ولې ستا غوندي  
 ډوډي غړې په دې باريکو خه پوهېږي.

سرېي.....خپل دغه ورکوتۍ شان  
 فایل درنه هر خه هبر کړي دی که داسي  
 ناست ئې نو دا خڅويې به دې په کوته کښې  
 د پښې لګولو خائنه هم پري نه بډي. ورشه  
 بهر چرته خاوره و کنه او د کوتي د پاسه ئې  
 خوره کړه.

يې جيني.....ليونې شوي که....دا  
 د شرق او ناتار باران او ته ماته وائي چې  
 بهرنه خاوره راوره؟؟ داسي باران کښې خو  
 دا بلکل د کېدو نه ده.

بنه او س دا خبره شوه..... سرېيہ درته  
 وايم چې باران دومره نئه ده خومره چې تا  
 ته بنکاري، ورشه د یو خو منټو کارد ده  
 د ژمۍ باران ده که په مخه داسې وريږي  
 نو د ډوالونه به او بهه واخلى هسي نه چې دا  
 کوته راباندي کښيني.

بس کړه جيني !!! نوره را پسې ژبه  
 مه راو باسه پوهه شوم چې په قلاره مې نه  
 پري بردي را وړه هغه کوداله او بالته چې  
 ورشم.

او چې کله هغه خاوره کنستله نو سر  
 تر پښو داسې لوند خوشت شول که چې د  
 او بودنه ته غورزې دلې وي. خاوره ئې  
 او کنستله او ډک بالته ئې په سر کښو دو.  
 کور ته راروان شو، چې درز شو پرمخي  
 را پېوت. او چې په خان پوهې دنو بسى لاس  
 ئې مات وو. چغى ئې کړي ..... د کور  
 محلت خلق را وتو. نو هغه خوارختو کښې

لت پت پروت وو. د محلت د خلق و سره  
خدائے بنه شی چې پورته ئې کړو او تر کوره  
ئې اور سولو.

ما درته نئه وي، چې باران د هې په  
قلاره مې پېږد ه..... بنه شوه چې د زړه  
ارمان دې پوره شو او س به زه خپلې  
نېمگړې افساني او نظمونه خنګه پوره کړم.  
زر کړه تړه ئې کنې د لاس نه خلاصېږم لابه  
خدائے خبر چې هغه له سوخته نور خه وئيل  
چې په دې کښې ناخاپه د هغه وئي دروازه  
اوې بولې شو. هغه او اواز او کړو خوک ئې.... او  
د بهرنه او اواز راغه ډاکۍ يم جى.... ستاسو  
يو مني اړه د ه.

او چې شاعر د مني اړدر واوري دل نو  
د خوشحالۍ نه ئې د لاس درد هېر شو. او د  
خان سره ئې غلی غوندي او وي. خه که خېر  
وي کار او شو. غونډې دوہ سوھ روپې دې.  
په دې دومره روپو خه نئه کېږي. د مني اړدر

په فارم په گس لاس د خه وران وي جا  
 دست خط کولونه پس چې ډاکى ورته خلور  
 د لسو او یود پنځۍ روپو نوت ورکرو نو هغه  
 کله روپو ته کتل کله ئې ډاکى ته او کله  
 څل مات لاس ته.... او ډېره شيبة پس ئې په  
 افسوس سره او وي. ايله دغه پنځه خلوينست  
 روپي. زما د تخلیق بس دغه هومره  
 قدر.... او هغه هم هله چې لاس نه خلاص  
 شوم. په دې خود لاس پته هم نئه کېږي. او  
 د کوتې چت خو لپړې ګډه چې

رساله: کاروان، پاره چنار، کرم ايجنسى

پته: نومبر 1986



وخت پېر لترې پاتې شوئ وی. ولې  
مونږ په روستو کتو ضرور مجبوره شوی یو.  
د وخت په ائينه کښې مونږ وروستو خپل  
ماضى ليدي شو. د تېر ژوند په کتاب  
کښې د ټولونه اول عنوان د یادولو ده.  
یادونه، کوم چې زمونږ د تېر ژوند  
گواهی ورکوی، یادونه..... د کومي په وجه  
چې مونږ پاتې ټولې ورځې شې پې تېر رهو.

وخت خوتېر شى ..... خووروسىتە بىر  
 داسىپ يادونە پېرىدى كوم چىپى د نەھېرولو  
 وى خومەنلىكلى او زړه رابنىکونکە موسىم  
 وود يخنى شېپى ورئىپى وي كله چىپى زموږ  
 دواړو په اول ئەل ملاقات شوی وو زما په  
 يو لاس كېنىپى تېلى او په بل لاس كېنىپى  
 كتابونە د سېرک په غاړه ولاړه د تېكىسى  
 اتتظار مې كۈو په اسمان وريئىپى خوري  
 وي او نری نری خاڅځکى شروع شوي وو ما  
 د باران نەد بچ كېدو د پاره د پراخوا دېخوا  
 اوکتل خو خواو شتا داسىپى خائى نئه وو چې  
 ماخان د باران نەبچ ساتلىۋە باران رو  
 رو زياتې دواوزە هەم د سېرک په غاړه رو رو  
 روانە شوم زەلېرە تلى نئه ووم چىپى زما  
 وروستە د موقدە هارن او از راتلىو چىپى ماپه  
 شا اوکتل نويونلىخوان په يوبىلى  
 موقدە كېنىپى ناست وواو ما تەئىپە موقدە  
 كېنىپى د كېنىناسىتو اشارې كولې خوزە

د مارروانه ووم، په شامي نئه کتل خو  
 اخر هغه خوان موټر زما خواته رانزدي کرو  
 او ما ته ئې او وي چې په دې دومره باران  
 کښې به تر کومې پوري پېدل خې دا وخت  
 تا ته خه تیکسى هم نئه شى میلاۋ بدەتە  
 ویریزې ولې... رائخه زە به دې تر کوره  
 او رسوم زە مجبوراً د هغه سره په موټر کښې  
 کښیناستم ولې ویرې دومره اخستى ووم  
 چې د خُلې نەمې خبرە نئه وته... يو خوا  
 يخنى او بىل خوا مې جامې باران داسې  
 لواندى کړي وي چې وج تار پکښې نئه وو  
 پاتې، دعا گانې مې کولې چې خدايە پاكه  
 ما خپل کورته په خېریت اورسوې.

هغه زمانه دوه درې خلە تپوس  
 او کړو چې محترمې تاسوبه کوم خائې تە  
 خئ او ستاسو کور کوم خائې دے. ولې زما  
 په خلە داسې مهر لګېدلې وو چې غږ ترې نئه  
 ختلو. د هغې وجهه يو خوا ساره او بىل خوا

ویره وه تول وجود می رپیدو. هغه چې زما  
 دا حالت او لېدونو د یوې کيفي خواته ئې  
 موږ او درولو. ماته ئې او وې را خه چې یوه  
 پیاله پیاله چائے او خښو چې ستا دا يخنی  
 لړه کمه شی .... زه مجبوراً د هغه سره  
 کيفي ته ورتوت. هغه د چایو اردرورکرو  
 او ورسه ئې د کېک وغېره هم او وې .....  
 چائے راغلو او ما په رپیدو رپیدو  
 پیاله او چته کړه او د یو خو ګرم ګرم ګوټونو  
 نه ورسنه زما طبعت لړښه شو او بیاد  
 هغه په باریتار تپوس ماد خپل کورپته  
 او بنوده. هغه او وې مونږ اتفاقاً ميلاو شوی  
 یو، نو پکار ده د یو بل نه خان خبر کرو.  
 هغه راته خپل نوم اختر او وې زه خوهسې د  
 کلی او سېدونکې یم خودلتنه په  
 یونیورستې، کښې سبق وايم.  
 هغه د یو مالدارې کورنې بنسکلے  
 څوان وو. د ژوند د ضرورت تول سامان

ورلە خدائے ورکرے وو هغه اووي ما خو  
درته خپل تول حال احوال اووي اوس که ته  
مهربانی اوکړې او خپل نوم راته ظاهر کړې  
نو مننه به وي.

په جواب کښې ورته ما اووي زما  
نوم غزاله ده زهه په یونیورستی کښې  
سبق وايم د دې نه وړاندې مانور هیڅ هم و  
نه وي خوهغه زراووي که خفه کېږي نه نو  
مونږ به کله کله د دوستانو په شان د یو بل  
سره مېلاويرو زهه هسي هم د هغه د خلوص  
او د زړه رابنکونکي خوانۍ نه متأثره شوی  
ووم ما په جواب کښې بنه اووي خبرو  
خبرو کښې زما کور راغه او مونږ یو بل ته  
په مخه بنه اووي.

ورځې شپې تېږدي او مونږ دواړه د  
یو بل سره کله کله مېلاوي دو او د غسې د  
وخت تېږيدو سره زمونږ مينه نوره هم  
زياتې ده. ما ايم اړه اردو په بنه نمبرو پاس

کړو او دغسې اختر هم د ډاکټه‌ری امتحان  
 پاس کړو. هغه به اکثر وئيل غزالې زمونږدا  
 ملاقات هم خومره عجیبه ماحول کښې  
 شوئے وو.

په جواب کښې به ما اووي... هغې  
 عجیبه ماحول عجیبه رنګ راپرو. ما خپلې  
 مورته د اختر سره د خپل ژوندد تړون خبره  
 مخکښې خرگنده کړي وه. ولې چې په دنيا  
 کښې خوزما دغه ایکۍ یوه مورو، کومې  
 چې د پلار د مرګ نه پس زماد پاره خپل  
 ژوند خاورې ایزري کړئ وو. او زهئې کله  
 هم خفگان لنه نه ووم ورکړي. او دغه وجهه وه  
 چې ماد هغې نه خه پتنه شو ساتلے او  
 دغسې اختر زمونږد کور فرد جو پوشوئے  
 وو.

ورځې شېپې تېريدي او مونږ دواړو  
 د یوبال سره د ژوندد ملګرتیا وعدې  
 کولي. خويوه ورڅه اختر پسې د کوره تار

راغے چې وروردې ناجوره ده ته خان زر  
 تر زره را اور سووه. اختر کور ته لارو او زه  
 یواخې پاتې شوم. د هغه په تلو سره زما د  
 ژوند شپې ورځې ډېرې تر خې تېربېدي. ما  
 به هروخت د هغه سوچ کولو. ولې چې هغه  
 زما مخي مخي ته کېدو. ډېرې ورځې تېربې  
 شوي خوزه د اخترد حال احوال نه خبر نه  
 شوم. او نه هغه د خپل حال نه زه خبر ساتلى  
 ووم. ما به اکثر سوچ کولو چې اخر زمانه  
 داسي خه خطا شوي ده چې اخترزه داسي  
 هېره کرم.

درې میاشتې پس اختر راغے خو  
 او ساخته هغه اخترنه وو کوم چې درې  
 میاشتې مخکنې دلته وو. بېروې نسته لوئه  
 حجامت مړاوی ستر ګې زه حېرانه شوم خو  
 اختر زر او وي چې زما رور د دې دنيانه بلې  
 دنياته رحلت کړئ ده هغه د زړه بیمار  
 وو یو خل پرې د زړه داسي دوره راغله چې

مونږ تول کورئي په ژړا پرېښودو او زموږ  
 نه ئې بلي دنيا ته رحلت او کرو د هغه په دې  
 خبر و زما په سترګو کښي او بنسکي راغلي  
 ولې چې د هغه د رور د مرګ خبر په ما  
 باندي هم دې راثرا او کرو.

د غسي شپې ورخې تېريدي او اختر  
 به کله کله زموږ کره راتلو خويوه ورخ اختار  
 او وي چې غزالې راخه چې چرتنه لري د  
 سمندر غاري ته لارې شو زه ستا سره خو  
 خبرې کول غواړم ...

مونږ دواړه د سمندر غاري ته لارو.  
 هغه زما لاس په لاس کښي واخستو او ماته  
 ئې او وي چې زه نن تاته هغه خبره کول  
 غواړم کومه چې زما او ستا .....  
 هغه غلې شو خو ما ورته او وي واي  
 کنه دا خه داسي خبره ده چې د خلې نه دې  
 نه او خي.

هغه اووچى مۇنې دوە رونىھە وو... زما  
 مەرور زمانە مشروو. د هغە نەپېغلىه  
 بىخە او دوە بچى پاتى شوی دى او زما  
 مۇر او پلار زماد كونىڭە ورندار سەرە وادە  
 كول غوارپى زما كونىڭە ورندار زمۇنې د يو  
 دەقان لور وو. دەقان زمۇنې د كور خپل  
 سېرىئە وو يوه ورخ هغە ناخاپە مەرسىو. او ورە  
 لور ئىپ زمۇنې كىرە پاتى شوھ. زما مۇر او  
 پلار پە هغىپى تىلىم او كەرو. او خبرە دى تە  
 اورسېدە چىپ زماد مشرور ورور وادە د هغىپى  
 سەرە او شو. غزالىي ما ستا خبرە مىخىنىي د  
 خپل مۇر او پلار سەرە كىرى ده.. هغۇئى  
 راضى وو. او اوس ھەم راضى دى او دا وائى  
 چىپ مۇنې تانە مجبورە. تە د غزالىي سەرە  
 خبرە او كەرە چىپ تاسۇ خنگە فېصلە او كەرە  
 هغە بە مۇنې تە منظۇرە وى. اوس وايىھە  
 غزالىي ستا خنگە خوبىھە ده؟

ماد ډېرسوچ نه وروستواخترته  
 اووې ماله لبرمهلت راکره. او ماد خوورخو  
 د سوچ نه وروستودا فېصله اوکړه چې د  
 خپل څان او خپل ژوندد بنه کېدو د پاره  
 خوهر انسان ژوندې اوسي. خود بل د پاره  
 مينه او خپل ژوند قربانول د تولونه لویه  
 قرباني ده. او بیا په تېرہ تېرہ د دوؤ ورو  
 ماشومانو د پاره ما اخترته اووې اگر چې  
 زه ستانه بغېر ژوند نه شم تېرولې ما په  
 ژوند کښې یو خل مينه کړي ده او هغه هم  
 ستاسره. خوستاد کورودانۍ او سوکالي  
 د پاره زه هري قرباني ته تیاره يم....  
 اختره خه واپس لار شه او د هغې ورو  
 ورو ماشومانو د سر سپوره جوړ شه کوم  
 چې د پلار د مينې نه بي اسرې پاتې شوي  
 دې. او د غسې اختر په مات زړه واپس لارو.  
 د اختر په تلو سره زما ژوند خه ژوند  
 پاتې نه شو. زه په کالج کښې ليکچراره

شوم او خپل ژوند مې د ملک د بچود  
مستقبل د بنائسته کولود پاره وقف کرو.

یوه ورخ د كالج نه په موټر کښې  
کورته راتلم چې ما هغه منظر او لیدو یو  
هلک په موټر کښې ناست یو ی جينې ته  
وائی چې تېز باران ده راځه زما سره په  
موټر کښې کښینه.

ما چې دا منظر او لیدو نو زړه مې  
ناقلاره شواو موټر مې تېز کرو. ولې چې د  
دي منظر د لیدو په ما کښې طاقت نهه وو.  
ماته بار بار اختر را یادې دو ما په تصور  
کښې د هغه سره خبرې شروع کړي ... زما  
مینه خوستا د پاره وه ما خو خپل تول ژوند  
او تو له مینه تاته وقف کړي وه.

اختره ... ستاد تلو نه وروسته زما  
مور ډېر کوشش او کړو چې زه د بل چا سره  
واده او کرم ولې زه د بل چا سره واده ته تیاره

نئه ووم او د غسي زما مورزماد واده ارمان  
 د خان سره گورته يورو او زه يواخي پاتې  
 شوم د هغي نه وروستوتا هم زما خه خبر وا  
 نه اخستو د مورد مرگ په استاذی دي هم  
 سترگي رابنکاره نه کري ته زمانه په خه  
 خفه ئي تا چاته وئيلى دي چي زه د غزالې  
 سره د شرمه سترگي نه شم لگولے ..... نو  
 گوره فېصله خوماکري وه په دې کښې  
 ستاخه گناه وه !!! اختره !! قريانى خوهم  
 انسان د انسان دپساره ورکوي ..... او س د  
 ژوند ډيره برخه تيره شوي ده. افسوس چې  
 ته يو څلې راغلي او هغه خپل امامت دې  
 واختي کوم چې تا په ډېره مينه زما د ګس  
 لاس په ګوته په لاس کړئ وو.  
 هغه ګوتي او س هم زما په ګوته ده  
 او ستاد پاکې مينې ياد تازه ساتې. ولې  
 افسوس چې زه او س هغه نه يم پاتې زه خو  
 او س د نرۍ رنځ هغه مریضه يم چې نه مرم

او نئه رغېرم پوره شل کاله تېر شول. خو خبر  
 ئې چې د اخنګه تېر شول.... د مرگ او ژوند  
 په کشمکش کښې ..... اختره !!! زه به تر  
 هغې پوري ژوندي يم چې یو خل ستا دیدن  
 او کرم نوبیا به ماله مرگ دېر په اسانه  
 راشې ..... هسي خواوس هم زه په  
 ژوندانه مړے يم !!!

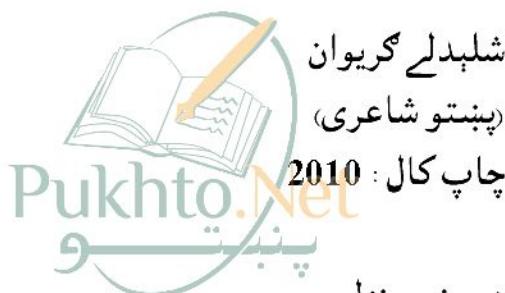


## د نیکوال نور چاپ اثار

د کشمالو ګلونه :

(پښتو شاعری)

چاپ کال : 2001



شلپدلې ګريوان

(پښتو شاعری)

چاپ کال : 2010

د مینې منزل

(پښتو افسانې)

هم دا کتاب

چاپ کال : 2014